

NÄRINGSLIVSPOLITISKT PROGRAM STRÖMSUNDS KOMMUN

SAMMANFATTNING

Strömsunds Kommun skall präglas av framtidstro och goda förutsättningar för ett rikt och mångfacetterat näringsliv.

Strömsunds kommun 2018

Innehåll

Sammanfattning mål	2
Bakgrund	4
Syfte.....	4
Strömsund 2017	5
Metod	5
Kompetens	6
Tillverkningsindustri	6
Infrastruktur	6
Kommunförvaltning	7
Handel	7
Nyföretagande.....	7
Internationalisering	8
Företagsetablering	8
Kreativa och Kulturella näringar (KKN).....	8
Besöksnäring/Turism.....	9
Strategi/Styrdokument.....	9
Upphandling	9
Inflyttning	10
Integration.....	11
Kapital.....	11
Bredband	12

Sammanfattning mål

Kompetens

Målbild:

Företag skall kunna rekrytera kompetens som tillgodoser behoven för att kunna utveckla sina verksamheter i kommunen.

Tillverkningsindustri

Målbild

Strömsunds kommun skall vara ledande i Jämtlands län när det gäller tillverkning och förädling inom industriproduktion.

Infrastruktur

Målbild

Strömsunds kommuns företag skall oavsett storlek ha samma möjligheter till att driva verksamhet som om det hade varit lokaliserade i en tätbefolkad kommun.

Kommunförvaltning

Målbild:

Kommunen skall verka för att myndighetsutövning sker på ett sätt som präglas av effektivitet, service och professionalism. Företag skall känna sig väl mottagna och få löpande information i handläggningsprocesserna.

Handel

Målbild:

Handeln i kommunen skall uppfattas som attraktiv och tillgänglig ifrån invånare och tillresta. Handeln skall uppfylla basbehoven i hela kommunen.

Nyföretagande

Målbild:

SUAB har som mål att tillsammans med Nyföretagarcentrum vara behjälpliga att starta 25 företag/år.

Internationalisering

Målbild:

Företag i Strömsunds kommun som vill utveckla sina rörelser globalt skall beredas möjlig att på ett enkelt sätt hitta vägar för att ta sina verksamheter ut på en internationell marknad.

Företagsetablering

Målbild: Strömsunds kommun skall ses som första alternativet för att etablera tillverkande industri i Jämtlands län. Företag som vill etablera sina verksamheter i kommunen skall ha en väg in till kommunens olika verksamheter.

Kreativa och kulturella näringar (KKN)

Målbild: Att främja förutsättningarna för kreativa och kulturella företag och företagare.

Besöksnäring/Turism

Målbild:

Målbilden för Kommunens arbete för att gynna turismen kommer att formuleras i kommande turismstrategi.

Strategi/Styrdokument

Målbild: Företag i Strömsunds kommun skall beredas samma möjligheter till stöd som andra kommuner länet oavsett bransch eller lokalisering

Upphandling

Målbild: Målet är att genomsnittligt antal anbud per upphandling per år ska vara fler än 3,0.

Inflyttning

Målbild:

Strömsunds Kommun skall erbjuda ett utbud av kultur, service och attraktivitet för att kunna vara ett fullgott alternativ som levnad- och verksamhets ort.

Integration

Målbild:

Utrikesfödda skall ges förutsättningar för att kunna starta verksamhet i Strömsunds kommun inom 1 år ifrån det att man anlänt.

Kapital

Målbild:

Små och medelstora företag som vill växa skall veta vilka aktörer som finns att tillgå samt få hjälp att hitta rätt finansieringslösningar.

Bredband

Mål taget ifrån Strömsunds kommuns bredbandsstrategi:

- att minst 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020
- att resten, cirka 10 procent, ska ha minst 10 Mbit/s år 2020

Bakgrund

Näringslivsarbetet i Strömsunds kommun bedrivs till stor del av det kommunalägda bolaget Strömsunds Utvecklingsbolag AB (SUAB). Bolagets styrelse består av politiska representanter samt representation ifrån kommunens näringsliv. I bolagets mål framgår: Att företagsklimatet förbättras samt att uppfylla de krav våra ägare ställer på bolaget. Vidare finns sedan en övergripande beskrivning i bolagets ägardirektiv som SUAB har som styrdokument.

För att Strömsunds kommun skall kunna vara en attraktiv kommun för ett växande och levande näringsliv krävs att både företagen och det offentliga samverkar. Under våren 2016 diskuterades behovet att ta fram en gemensam strategi för hur våra insatser skall riktas på effektivaste sätt. SUAB gavs i uppdrag att utifrån nuläge ta fram ett diskussionsunderlag för vidare genomarbetning av näringsliv och kommun.

Syfte

Att arbeta fram ett gemensamt förhållningssätt genom hela Strömsunds kommuns organisation där företag möter en enhetlig bild av hur uppkomna frågor ifrån näringslivet skall hanteras. Syftet är vidare att synliggöra vilka områden som är särskilt prioriterade för att möta upp mot näringslivets behov.

Strömsund 2017

Näringslivet i Strömsund präglas bl.a. av en stark tillverkningsindustri. Inom Strömsunds industriområde verkar, i för orten sett större industriföretag, som levererar en stor del av sina produkter utanför kommunens gränser samt på export. Eftersom Strömsunds kommun är stor till sin yta och till stora delar består av skog så är skogsindustrin en naturlig del av näringslivet som helhet. Vi kan även konstatera att besöksnäringen de senaste åren växer i kommunen.

En begränsad branschbredd inom kommunens näringsliv medför också en större känslighet för konjunktursvängningar inom bland annat skogsnäringen och byggindustrin. Dessutom försvåras kompetensförsörjning och inflyttning.

Handeln är viktig för grundservice samt attraktivitet. I Strömsunds centrum har handeln ökat under de senaste åren och många handlare visar god lönsamhet. Utanför Strömsund och Hammerdal har handeln generellt svårare att upprätthålla lönsamhet och där tillika tillfredställande serviceutbud.

Strömsund kommun och näringslivet står inför stora utmaningar, att i framtiden tillsätta tjänster bland annat p.g.a. pensionsavgångar och dels företagens kompetensförsörjning. Strömsunds kommun är till ytan Sveriges 6:e största och är i stort behov av fungerande infrastruktur.

Metod

Strömsunds kommun är unik som alla andra kommuner. Verktyg och åtgärder för att ge förutsättningar till ett växande näringsliv låter sig inte kopieras från ett område eller kommun till ett annat. Att göra utblickar för att se områden med samma utmaningar och strukturer kan däremot vara både lärorikt och i framtiden bära frukt. Vi kan se att vår omvärld förändras fort.

Förutsättningarna, möjligheterna och utmaningarna inom näringslivet förändras i lika hög takt. Följden av detta är att företagens behov kan se olika ut från tid till annan. Detta kräver att det offentliga, skola, kommunala förvaltningar, näringslivsbolag och andra medaktörer följer utvecklingen. Klarar vi av att på kort tid fånga upp näringslivets behov har vi lättare att anpassa vår service och rådgivning så att den är både kostnadseffektiv och ger bästa möjliga resultat.

Ovanstående är än viktigare när resurserna är begränsade för sådan verksamhet som inte är direkt lagstadgad. Att hela tiden befinna sig nära medborgaren, företagaren, ideella verksamheter genom aktiv dialog är en förutsättning för att lyckas. Uppdatering ska ske vart annat år.

Kompetens

Strömsunds kommun skall verka för att elever blir utrustade med rätt kunskaper för att kunna vara anställningsbara och klara företagens krav. Samarbetet mellan skola och näringsliv i kommunen har en lång tradition som vi i framtiden måste värna, vara rädd om och hela tiden utveckla. Kommunen och SUAB skall involvera skolan i arrangemang som anordnas tillsammans med näringslivet så att elever får en tidig och naturlig kontakt med framtida arbetsgivare.

Företag efterfrågar ofta intern kompetensutveckling för att kunna vidareutveckla sina verksamheter. Kommunen skall jobba aktivt genom SUAB, Lärcentrum och Akademi Norr samt övriga relevanta aktörer för att stötta företags behov av kompetensutveckling.

Målbild

Företag skall kunna rekrytera kompetens som tillgodoser behoven för att kunna utveckla sina verksamheter i kommunen.

Tillverkningsindustri

En stor del av våra tillverkande företag levererar produkter utanför kommunen samt på export. Med anledning av att vi ligger i ett stödområde genom EU så kan dessa företag få stöd i olika skeende av dess utveckling genom en rad olika åtgärder, inte minst investeringar. SUAB skall hela tiden vara uppdaterade för vilka möjligheter som finns för att företag skall kunna ta del av medlen.

Målbild

Strömsunds kommun skall vara ledande i Jämtlands län när det gäller tillverkning och förädling inom industriproduktion.

Infrastruktur

Tillverknings- och skogsindustrin är, här som på andra ställen, i behov av fungerande infrastrukturer. Hela skogsindustrin kräver allt från små skogsbilvägar till tung trafik på järnväg för att fungera. Strömsunds kommun är unika tillsammans med några andra norrlandskommuner för sina långa avstånd. De områden i kommunen som blir avskärmade ifrån konkurrensdugliga transporter blir också avskärmade för möjligheter till vidare utveckling och tillväxt i många fall. Inte sällan blir infrastrukturfrågor stora och av strategisk natur och hamnar då ofta på den politiska ledningens bord. Den politiska ledningen måste och skall därför hela tiden vara uppdaterade om läget gällande status på kommunens infrastruktur. Detta för att sedan driva och påverka frågor för kommunens bästa.

Målbild

Strömsunds kommuns företag skall oavsett storlek ha samma möjligheter till att driva verksamhet som om det hade varit lokaliserade i en tätbefolkad kommun.

Kommunförvaltning

Ett företag kommer i kontakt med olika kommunförvaltningar i sin dagliga verksamhet i alltifrån renhållnings-, tillstånds-, plan-, till verksamhetsutvecklingsärenden. Det finns många vägar in till kommunen beroende på vad olika frågeställningarna handlar om. Gemensamt skall vara ett mottagande präglad av professionalism och service. Frågor som berör flera olika förvaltningar i kommunen skall samordnas för att underlätta handläggningen och kommunikationen ut till företagen.

Målbild:

Kommunen skall verka för att myndighetsutövning sker på ett sätt som präglas av effektivitet, service och professionalism. Företag skall känna sig väl mottagna och få löpande information i handläggningsprocesserna.

Handel

Handeln och service till medborgare och företag skapar som bransch arbetstillfällen och sysselsättning. Handeln är även viktig för kommunens attraktivitet samt nödvändig för en fungerande samhällsstruktur. Företagare som bedriver handeln har inte samma möjligheter att åtnjuta ekonomiskt stöd ifrån det offentliga som tillverkande företag. Det är trots det viktigt med en regelbunden dialog och att försöka hitta andra sätt att samverka. Kommunen och SUAB skall vara behjälpliga med att bevaka lediga lokaler och delta i gemensamma aktiviteter, i den mån resurser finns att tillgå, för att gynna handeln i kommunen. SUAB skall även vara behjälpliga med att söka offentliga medel där det är möjligt. Det senare gäller främst i glesbefolkade delar av kommunen.

Målbild:

Handeln i kommunen skall uppfattas som attraktiv och tillgänglig ifrån invånare och tillresta. Handeln skall uppfylla basbehoven i hela kommunen.

Nyföretagande

Att nya företag hela tiden startar eller tas över av en ny generation är en förutsättning för framtida näringsliv. Samarbetet med Nyföretagarcentrum är prioriterat och fungerar idag bra och skall upprätthållas. SUAB skall vara behjälplig vid frågor som uppkommer vid nystart och/eller vid generationsskiften och därmed medverka till ökad branschbredd.

Målbild:

SUAB har som mål att tillsammans med Nyföretagarcentrum vara behjälpliga att starta 25 företag/år.

Internationalisering

I kommunen finns några, framförallt större, företag som framgångsrikt verkar på en global marknad. I juni 2016 släppte Bisnode sin rapport, "Analys av näringslivet i Jämtlands län". Vi kan konstatera att vi skulle vara gynnade av att ha mer verksamhet både vad det gäller import och export av varor och tjänster. Man lade fram ett samband mellan att verka globalt och positiv tillväxt när rapporten presenterades och där låg Strömsunds kommun efter. Vi kommer att ifrån SUAB prioritera detta område för att kunna ge bästa stöd för företag som vill börja verka internationellt.

Målbild:

Företag i Strömsunds kommun som vill utveckla sina rörelser globalt skall beredas möjlighet att på ett enkelt sätt hitta vägar för att ta sina verksamheter ut på en internationell marknad.

Företagsetablering

SUAB skall verka för nyetableringar och en ökad branschbredd genom att underlätta kontakter med andra företag och organisationer i kommunen samt lotsa företagen rätt inom den kommunala förvaltningen. Kommunen har genom Strömsunds kommuns översiktsplan tagit ställning till att det skall finnas beredskap för: "Att stötta och skapa utrymme för nya verksamheter, möjliggöra utveckling för befintliga entreprenörer och skapa förutsättningar för att få nya entreprenörer att växa fram eller flytta hit". Tillsammans med Regionens etableringsbefrämjandeprojekt skall SUAB hjälpa företag att ta fram och förpacka värdeerbjudanden som har till syfte att attrahera nya företag att förlägga verksamhet i kommunen.

Målbild:

Strömsunds kommun skall ses som första alternativet för att etablera tillverkande industri i Jämtlands län. Företag som vill etablera sina verksamheter i kommunen skall ha en väg in genom Suab till kommunens olika verksamheter.

Kreativa och Kulturella näringar (KKN)

De kulturella och kreativa näringarna är en resurs och motor i den regionala utvecklingen av Jämtland-Härjedalen och dess enskilda kommuner. Sektorn är varierad och omfattar en mängd nyskapande såväl som traditionsbevarande verksamheter. En nyligen genomförd kartläggning av regionens KKN visar att sektorn omfattar minst 4 500 personer. Därmed räknas den som en av regionens största näringar. KKN har stor betydelse för besöksnäringen. Hela femton procent bland utländska turister uppger att de har kultur som sitt primära besöksmål.

Målbild:

Att främja förutsättningarna för kreativa och kulturella företag och företagare.

Besöksnäring/Turism

Turismen är en växande bransch i riket. Enligt Tillväxtverkets senaste rapport ökade näringslivet turism/besöksnäring med 7 % under 2015. I Strömsunds kommun håller en strategi på att framarbetas med syfte att: " tydliggöra kommunens roll gentemot turismen och att beskriva hur kommunen skall agera i arbetet med frågor som rör turism och dess utveckling.". SUAB skall bistå företag som verkar inom turistbranschen med sedvanlig rådgivning för normalt uppkomna situationen i ett företags olika skeende. SUAB skall även vara uppdaterade i frågor som särskilt kan komma att aktualiseras inom branschen. SUAB skall även kontinuerligt inhämta information gällande stödmöjligheter för företag och organisationer som driver verksamhet i branschen. En särskild strategi är under framarbetning.

Målbild:

Målbilden kommer formuleras i turismstrategin.

Strategi/Styrdokument

Kriterierna för att fördela offentliga utvecklingsmedel, nationellt och ifrån EU, fastställs i olika styrdokument eller strategier. Ofta är dessa regionalt anpassade och remisser går ut vid upprättande eller uppdateringar. Det är viktigt att de intressen som finns hos företagen i kommunen bevakas i dessa processer. SUAB skall tillsammans med företag och kommunen vara behjälpliga att ta fram relevant information och utifrån SUAB:s uppdrag skicka in remissvar och bevaka möjligheterna till att nyttja offentliga utvecklingsmedel.

Målbild:

Företag i Strömsunds kommun skall beredas samma möjligheter till stöd som andra kommuner i länet oavsett bransch eller lokalisering.

Upphandling

Inom ett antal områden får Strömsunds kommun in för lite anbud. Snittet för kommen är idag 2 - 2.5 inkomna anbud per tillfälle. Det är för lite. Flera företag skulle kunna ta del av den offentliga sektorns olika tjänste- och entreprenaduppdrag. Förutom att fler lokala företag skulle kunna öka sina verksamheter genom kommunala uppdrag så skulle kommunens möjligheter till konkurrensutsättning bli bättre. Kommunens upphandlingar skall bidra till bästa möjliga kostnadseffektivitet för kommunen. Alla upphandlingar skall utföras på ett så pedagogiskt sätt som möjligt för att underlätta inlämnande av anbud.

Små, medelstora och lokala företag ska uppmuntras att delta i upphandlingar och direktupphandlingar genom förenklade underlag, rimliga krav och förenkling vid inlämnande av anbud och anbudshandlingar. Kommunens upphandlare ska hålla i leverantördialoger inför större upphandlingar där lokala leverantörer finns. Information om pågående upphandlingar ska ske genom flera kanaler. I länsgemensamma upphandlingar ska kommunen alltid överväga att tillåta anbudslämning på bara Strömsunds kommun eller till och med per ort i kommunen.

Målbild:

Målet är att genomsnittligt antal anbud per upphandling per år ska vara fler än 3,0.

Inflyttning

Vi kan konstatera att flera företag uttalat att de saknar spetskompetens för att kunna utveckla sina verksamheter. Även arbetskraft som inte är av nyckelpersonskaraktär saknas många gånger. En negativ trend, som på senare tid ser ut att bromsas upp, är utflyttning som i sin tur betyder minskat skatteunderlag som ger minskad offentlig service. I skrivande stund råder högkonjunktur problemet när det gäller att rekrytera medarbetare med spetskompetens kvarstår även vid mer normala marknadsförhållanden.

Strömsund är inte ensamma om att uppleva denna arbetskraftsbrist. Samma utmaning brottas hela länet med. Det hela utrederar i att vi konkurrerar om eftertraktad arbetskraft. Att ha en attraktiv kommun att marknadsföra blir en viktig aspekt att belysa i en strategi som har till syfte att gynna näringslivet. Strömsunds kommun genomförde ett omfattande arbete vid millenniumskiftet vilket senare resulterade i ett program för inflyttning och integration. Syftet med arbetet var att lyfta fram Strömsunds kommun som en attraktiv kommun att leva och verka i. Programmet är senast uppdaterat 2015-2016.

De senaste åren kan vi konstatera ett betydande engagemang ifrån organisationer och näringslivet för att bidra med att öka kommunens attraktivitet. Företag samarbetar med skolan för att skapa attraktiva utbildningar, en av världens bästa isracingarrangemang skapas, företagare ordnar aktivitetshus för barn under en hel sommarperiod, företag går ihop och bygger friluftsområde, stora slädhundstävlingar har genomförts, företag tillsammans med kommunen skapar möjligheter för ett breddat idrottsutbud är några exempel.

SUAB skall bevaka och stötta aktiviteter tillsammans med kommunen som planeras eller genomförs för att öka kommunens attraktivitet och näringslivets branschbredd.

Målbild:

Strömsunds Kommun skall erbjuda ett utbud av kultur, service och attraktivitet för att kunna vara ett fullgott alternativ till Östersund som levnad- och verksamhetsort.

Integration

Till vår kommun kommer det utrikesfödda som tidigare drivit företag i sina hemländer. I länet startas ca 10 % av företagen av utrikesfödda som genomgår Nyföretagarcentrums rådgivning. Strömsunds kommun följer den trenden de senaste åren. Flera utmaningar aktualiseras i samband med arbetet att hjälpa utrikesfödda att starta företag. Förutom språket, som ofta är det största hindret för att bli egen företagare, så följer svårigheter att få finansiering, kunskaper om regelverket som gäller i Sverige samt saknaden av nätverk är några andra exempel. I andra vågskålen finns en outnyttjad resurs med många driftiga människor som antagligen skulle kunna utvecklas i vår kommun samt bidra till vårt samhälle. Det är viktigt att ta tillvara denna grups intressen genom att stötta regionala och lokala initiativ.

Målbild:

Utrikesfödda skall ges förutsättningar för att kunna starta verksamhet i Strömsunds kommun inom 1 år ifrån det att man anlänt.

Kapital

Tillgång på kapital är ofta en viktig faktor för att företag skall kunna växa. Vid en översyn av Strömsunds Kommuns kapitalstruktur 2015 konstaterades att många företag hade höga soliditetstal (Högt eget kapital jämfört med främmande). Det är positivt vid betänkande av företagets möjligheter till överlevnad på sikt och att kunna hantera tillfälliga konjunkturnedgångar. Det kan också ses som en brist på möjlighet att anskaffa tillväxtkapital bland företagen. En anledning till bristen på kapital som är förenat med risk är att det är svårt att hitta privata investerare. Inte sällan ett problem där avstånden mellan små företag i samma bransch är långa.

Inlandsinnovation påbörjade sin verksamhet i Norrland hösten 2011 med en kapitalbas om 2 miljarder kronor efter ett riksdagsbeslut som hade till syfte att förse mindre företag med riskkapital. Verksamheten har inte nått upp till förväntningarna så långt. För lite kapital har lyckats hitta rätt till små växande företag. En annan aktör var Inlandskraft. Bolaget startades 2004 med en kapitalbas om 100 miljoner kronor. Bolaget ägdes av det statliga bolaget Vattenfall. Bolaget jobbade med borgenärsförbindelser och försörjning av kompetens för företagsutveckling. Företaget gjorde stor nytta och var uppskattade. När Inlandsinnovation startades så valde Vattenfall att lägga ned verksamheten.

Positivt är att investeringar de senare åren bland våra större företag har varit betydande. Företag som ofta börjat som små i Strömsunds kommun. Som det ser ut idag bör fokus riktas mot att skapa förutsättningar för att mindre företag som vill växa kan finna lämpliga finansieringslösningar.

Målbild:

Små och medelstora företag som vill växa skall veta vilka aktörer som finns att tillgå samt få hjälp att hitta rätt finansieringslösningar.

Bredband

Vid ett flertal tillfällen när denna strategi har varit uppe för diskussion bland kommunens företag så har frågan om bredband uppkommit. Det står klart att detta är en viktig fråga för de flesta företag som är verksamma i kommunen. Vi har en jättestor utmaning för att tillgodose både företags och medborgares behov av en bra elektronisk infrastruktur. Kommunen har jobbat med frågan intensivt under en längre tid. En särskild bredbandsstrategi har framtagits och återfinns på Strömsunds kommuns hemsida.

Mål taget ifrån Strömsunds kommuns bredbandsstrategi:

- att minst 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020
- att resten, cirka 10 procent, ska ha minst 10 Mbit/s år 2020